

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ТА ЗЕМЕЛЬНОГО
ПРАВА: НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

29 жовтня 2025 року

Біла Церква
2025

Придатченко М.Ю., Малишко І.В. Роль світової організації торгівлі (СОТ) у забезпеченні справедливої міжнародної торгівлі.....	129
Пузир В.О., Настіна О.І. Правове регулювання оренди земель сільськогосподарського призначення в Україні: сучасні виклики та перспективи розвитку.....	130
Чупрінчук К.О., Настіна О.І. Правові режими всіх категорій земель.....	132
Шевченко Д.М., Настіна О.І. Право приватної власності на землю в умовах воєнного стану.....	134
Юрківська С.Л., Настіна О.І. Недосконалість законодавства щодо оренди землі.....	135
Ярмола Р.І., Настіна О.І. Юридичні клініки як суб'єкти надання безоплатної правової допомоги.....	137
Квашук О.Д., Аргат Я.П. Порядок надання неповнолітнім батькам допомоги у здійсненні батьківських прав та виконання батьківських обов'язків.....	139
Гамоцький Я.В., Сімакова С.І. Боротьба зі зловживанням службовими обов'язками, як фактор подолання корупції в державі.....	140
Гнатенко Д.Р., Клочко В.М. Добросесність громадян у запобіганні корупції в Україні.....	142

молодих батьків у становленні як повноцінної сім'ї і забезпечити найкращих інтересів дитини.

Основна мета допомоги неповнолітнім батькам заключається в тому, щоб створити найкращі умови, аби дитина отримувала належний догляд, виховання та матеріальне забезпечення, незалежно від віку її батьків. На нашу думку, допомога дозволяє молодим батькам: оволодіти навичками виховання та догляду за дитиною; компенсує їхній брак матеріальної незалежності та життєвого досвіду; дати можливість неповнолітнім батькам продовжити навчання та здобувати професію, не відмовляючи від виконання батьківських обов'язків; сприяє їхній майбутній самостійності та соціальній адаптації; мінімізувати ризик соціального осуду, стигматизації та психологічного тиску з боку суспільства; допомагає молодим батькам усвідомити свою роль, навчитися приймати рішення і бути відповідальними за майбутнє дитини.

Неповнолітні батьки, на відміну від повнолітніх, стикаються з подвійним викликом: продовжувати власне становлення як особистості та водночас необхідністю виховувати дитину. Через недостаню матеріальну базу, психологічну незрілість та обмежений життєвий досвід вони особливо потребують допомоги з боку сім'ї, суспільства та держави.

Держава забезпечує матеріальну, правову, медичну, освітню та психологічну підтримку молодим батькам. Родина та найближче оточення відіграє важливу роль, адже саме вони надають щоденну практичну та емоційну допомогу, формують середовище підтримки та безпеки. Міжнародні документи підкреслюють, що найкращі інтереси дитини повинні бути головним орієнтиром державної політики у сфері підтримки молодих батьків.

Станом на 2024 рік 4,7 мільйона (3,5 % від загальної кількості дітей у світі) немовлят народилося у матерів віком до 18 років, і близько 340 тисяч – у дівчат віком до 15 років – повідомляє ООН. Саме стільки немовлят потребують належний догляд і виховання, а неповнолітні батьки потребують підтримки суспільства, родини та держави. Підтримка неповнолітніх батьків є не лише формою соціального захисту, а й інструментом забезпечення прав дитини та зміцнення сім'ї як основи суспільства.

Вище наведена статистика вказує на необхідність посилення уваги з боку держави та суспільства до цієї категорії сімей. Підтримка неповнолітніх батьків має стати важливою складовою соціальної політики, адже від неї залежить не лише добробут молодих матерів і їхніх дітей, а й реалізація прав дитини та зміцнення інституту сім'ї як основи стабільного розвитку суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Київ: Парламентське видавництво, 1996. – Ст. 49. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 №2947-III.-К., 2002.- Ст. 3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 №435-IV.- К., 2003.- Ст. 34-35. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
4. Конвенція ООН про права дитини.- Нью-Йорк, 1989.- Ст. 27. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
5. Закон України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» від 21.11.1992 №2811-XII.- Відомості Верховної Ради України, 1993, №5., Ст. 3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12#Text>

УДК: 343.352

ГАМОЦЬКИЙ Я.В., магістрант

Науковий керівник – **СИМАКОВА С.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

БОРОТЬБА ЗІ ЗЛОВЖИВАННЯМ СЛУЖБОВИМИ ОБОВ'ЯЗКАМИ, ЯК ФАКТОР ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ В ДЕРЖАВІ

У тезах конференції розглядається проблема зловживання службовими обов'язками, як один із ключових джерел корупційних проявів у публічному управлінні. Проаналізовано основні причини виникнення зловживань та визначено інструменти протидії, серед яких — посилення контролю за діяльністю посадових

осіб, прозорість управлінських рішень, підвищення рівня відповідальності та забезпечення ефективного захисту викривачів корупції.

Ключові слова: зловживання, повноваження, корупція, прозорість, контроль, доброчесність.

У сучасних реаліях питання ефективної протидії корупційним правопорушенням набувають особливої актуальності, адже статистичні показники корупції в Україні з поміж інших країн світу залишаються на високому рівні. Прояви корупції пронизують усі галузі народного господарства. На разі можемо спостерігати наявність корупції у державному управлінні, що полягає у зловживанні владними та службовими повноваженнями, які суттєво підривають авторитет держави, послаблюють верховенство права та гальмують розвиток суспільних інституцій. Зменшення масштабів таких правопорушень є одним з основних завдань державної антикорупційної політики та правової реформи загалом.

Згідно Конституції України всі державні органи та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [1]. Відтак будь-які дії, що виходять за ці межі або використовуються у власних інтересах, є порушенням Основного Закону та порушують принцип верховенства права, що є недопустимим у роботі державних службовців.

Кримінальний кодекс України кваліфікує зловживання владою або службовим становищем як умисне використання посадових повноважень усупереч інтересам служби з метою отримання неправомірної вигоди або завдання шкоди державним та суспільним інтересам [2]. Відповідальність за такі дії передбачає не лише кримінальні санкції, а й дисциплінарні та адміністративні наслідки для винних осіб. Крім цього, додатковим правовим інструментом виступає Закон України «Про запобігання корупції», який визначає принципи доброчесності, публічності та неупередженості для всіх осіб, уповноважених на виконання функцій держави [3]. Цей закон створює основу для виявлення, запобігання та мінімізації ризиків зловживань на всіх рівнях публічної влади.

І тут варто з'ясувати в чому проявляється зловживання владними повноваженнями, та які фактори на це впливають. Перш за все це недостатній рівень контролю та нагляду за діяльністю державних службовців; неефективна система відповідальності прямим чином впливає на рівень корупції. Надмірна концентрація влади в окремих структурах є прямим фактором до зростання корупції. Відсутність прозорих процедур та ухвалення рішень безпосередньо стають чинниками існування корупції. Низький рівень правової культури та службової етики стають фундаментом до вчинення корупційних правопорушень. Вищевказані чинники впливають на те, що посадові особи можуть реалізовувати власні інтереси замість суспільних, використовуючи надані повноваження як інструмент впливу, тим самим порушуючи норми закону та вчиняючи корупційні кримінальні правопорушення.

За останні роки в нашій державі створено багато інституцій, робота яких спрямована на боротьбі з корупцією. Зокрема це: Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) та Вищий антикорупційний суд (ВАКС) [4]. Їхня діяльність спрямована на виявлення та покарання посадовців, які перевищують або зловживають службовими повноваженнями.

На державному рівні існує багато механізмів щодо протидії корупції. Ними є: постійний внутрішній і зовнішній аудит діяльності державних органів; розвиток електронного урядування; захист прав викривачів корупції, які сприяють виявленню корупційних правопорушень. Одним із важливих інструментів запобігання є декларування майна державних службовців [3].

Активна участь громадянського суспільства покликана на зміцнення антикорупційної політики в державі. І тут важливу роль відіграють незалежні медіа, аналітичні центри та правозахисні організації, які здійснюють громадський контроль, та допомагаючи виявляти факти зловживань та поширювати об'єктивну інформацію про вчинені корупційні правопорушення. Окрім внутрішніх механізмів у сфері протидії корупції, Україна спирається на міжнародні стандарти, зокрема на Конвенцію ООН проти корупції вимагає від держав-

учасниць забезпечення ефективного контролю за діяльністю посадових осіб, зокрема у сфері запобігання зловживанню владою [5].

Отже, враховуючи вищевикладене варто зауважити, що зловживання службовими повноваженнями — це один із найнебезпечніших проявів корупції, який загрожує ефективності державного управління, економічній стабільності та довірі громадян до органів влади. Подолання цього явища вимагає системного підходу, що поєднує законодавчі зміни, посилення контролю та відповідальності, інституційні інструменти та активну участь суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
3. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
4. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14.10.2014 р. № 1698-VII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>
5. Конвенція ООН проти корупції від 31.10.2003 р. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16

УДК: 343.352

ГНАТЕНКО Д.Р., магістрант

Науковий керівник – **КЛОЧКО В.М.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ДОБРОЧЕСНІСТЬ ГРОМАДЯН У ЗАПОБІГАННІ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

У тезах конференції досліджено питання, що стосуються доброчесності громадян, як рушійного механізму щодо запобігання корупції в державі. Для подолання корупції наголошено на необхідність комплексного підходу, що поєднує законодавчу ініціативу та антикорупційну культуру громадян.

Ключові слова: доброчесність; корупція; запобігання; антикорупційна культура; лідерство доброчесності.

Доброчесність громадян виступає не лише етичним, алей й культурним феноменом, що є критичною складовою системи запобігання корупції в державі. У законодавчому вимірі протидія корупції в Україні спирається на комплекс превентивних механізмів, які передбачені Законом України «Про запобігання корупції» [1], де визначено правову базу для формування прозорих стандартів поведінки суб'єктів публічних відносин. Існуючі загальнодержавні інституції передбачають правила поведінки у суспільстві в контексті дотримання антикорупційного законодавства, про те їх ефективність залежить від готовності громадян дотримуватися цих правил і від інституційної спроможності громадянського суспільства контролювати їх виконання. Ось чому роль громадянської доброчесності виходить за межі пасивного дотримання закону, перетворюючись на активну, фундаментальну умову для сталого розвитку держави. Вирішальним чинником для подолання корупції є активна участь суспільства у формуванні антикорупційної культури, викритті корупційних правопорушень.

Варто зауважити, що доброчесність, як риса поведінки громадянина проявляється через відмову від корупційних практик у повсякденному житті, що полягає у небажанні давати хабара, вимагати преференцій, брати участь у сумнівних схемах. Антикорупційні закони та системи контролю працюють тільки у середовищі, де соціальні норми не заохочують збагачення за рахунок загального блага. Національне агентство з питань запобігання корупції наголошує на правовому вихованні, та просуванні норм доброчесності, як важливому напрямі превенції як у публічному секторі, так і серед приватних осіб [2].

Ще один вимір проблеми – це захист осіб, котрі повідомляють про корупцію. Законодавство про захист викривачів і механізми заохочення змінюють співвідношення сил